

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

The Relationship between Strategic Leadership of Administrators and Teachers' Participation in School Administration in Schools Under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

ทวีศักดิ์ แก้วววน¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร² ดร.ประภัสร์ สุภาสอน³

Taweesak Kaewyuan¹ Assoc. Prof. Dr.Chaiya Pawabutra² Dr.Praphat Supasorn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู และ 4) หาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ประชากรคือผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,694 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 181 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,513 คน จากทั้งหมด 181 โรงเรียน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างวิจัยครั้งนี้ จำนวน 336 คน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37 – 0.86 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการศึกษาเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในส่วนขนาดของโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมในการบริหาร

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Master of Education Program in Education Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Retired Government Employee

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ทวีศักดิ์ แก้วววน, wiratawee@gmail.com

รับเมื่อ 5 มีนาคม 2567 แก้ไข 27 เมษายน 2567 ตอรับ 29 เมษายน 2567

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .840

4. ทางเลือกการพัฒนาศักยภาพสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางพัฒนา 6 ด้าน สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา 2) ด้านความคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดแบบองค์รวมในการเชื่อมโยงเรื่องที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย 3) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามบริบทของสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประชุม พิจารณาในการจัดทำหลักสูตร การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย กำหนดแผนปฏิบัติการ กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ 6) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาในสถานศึกษา และเสนอแนะการดำเนินงานจัดทำกิจกรรมโครงการ

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) examine administrators' strategic leadership and school administration participation of teachers, 2) compare administrators' strategic leadership and school administration participation of teachers, classified by positions, school sizes, and work experience; 3) determine the relationship between administrators' strategic leadership and school administration participation of teachers; and 4) establish guidelines for developing administrators' strategic leadership and school administration participation of teachers. The population comprised 181 administrators and 1,513 teachers under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office Area 2 during the academic year 2023, totaling 1,694 participants. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, and multi - stage random sampling, yielding a total of 336 participants. The tool for data collection was a 5 -level rating scale questionnaire regarding strategic leadership of school administrators with the discriminant power values ranging between .37 and .86 and the reliability of .94 and the school administration participation of teachers with the discriminant power ranging between .61 and .90 and the reliability of .97.

The results of the research were as follows:

1. The strategic leadership of administrators and the school administration participation of teachers were overall at a high level.

2. The strategic leadership of administrators, classified by positions and school sizes, overall showed differences at the .05 level of significance. Differences in strategic leadership regarding work experience were different at the .01 level of significance. The school administration participation of teachers was overall at the .05 level of significance in terms of positions. Regarding school sizes, there were significant differences at the .01 level, whereas no differences in terms of work experience were observed.

3. Overall, there was a highly positive relationship between the strategic leadership of administrators and school administration participation of teachers at the .01 level of significance with a correlation coefficient of $r = .840$.

4. The alternatives for developing the relationship between strategic leadership of administrators and teachers' participation in school administration encompassed six aspects requiring improvement: 1) Expectations and Creating Future Opportunities: Administrators are advised to commit to continuously planning and establishing school development goals; 2) Revolutionary Thinking for Change: Administrators should possess holistic thinking abilities to connect related matters logically when formulating vision, mission, and goals; 3) Establishing a Creative Vision: Administrators are advised to guide educational direction by analyzing the school environment condition following school contexts; 4) Participation in Decision Making: Administrators actively engage in meetings to contribute to curriculum preparation and the formulation of school vision, mission, and goals; and 5) Participation in School Operations. Administrators are advised to participate in setting policies, action plans, and school curricula to develop educational institutions, and 6) Encouraging Participation in Benefits: Administrators actively participate in organizing development project activities within schools.

Keywords: Strategic Leadership of School Administrators, Teachers' Participation in School Administration

กุ่มิหลัง

สังคมในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา พร้อมเป็นไปอย่างรวดเร็วในทุกด้านเกิดการแข่งขัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ส่งผลกระทบต่อทุกหน่วยงานต้องมีการบริหารงานที่ดี เริ่มต้นการพัฒนาคนให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ คือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งบุคคลที่สำคัญที่สามารถทำให้การศึกษามีการพัฒนาไปได้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญในด้านการนำองค์การให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ให้สำเร็จ เพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่เน้นการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่มีสมรรถนะในทุกช่วงวัยที่สามารถบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้อย่างดี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2565, หน้า, 1)

สถานศึกษาเป็นองค์การหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิผล ภาวะผู้นำเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าผู้นำมีคุณสมบัติ มีความสามารถ และมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด ในการบริหารงานจำเป็นต้องแสดงภาวะผู้นำที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานเพราะภาวะผู้นำมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงาน โดยสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างเหมาะสมนำไปสู่ความสำเร็จ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การ (พิมพ์พรณ สุริโย, 2562, หน้า 2) องค์การทางการศึกษา มีผู้บริหารการศึกษาเป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่หลักในการเป็นผู้นำองค์การไปสู่เป้าหมายขององค์การที่จะทำให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความเป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงจะนำไปสู่การบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดี (เนตรพัฒน์ ยาวีราช, 2563, หน้า 1) ความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผลการจัดการศึกษาสถาบันย่อมสะท้อนถึงพฤติกรรมการบริหารสถาบันนั้น ดังนั้น ภาวะผู้นำหรือพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จ (ธงชัย สันติวงษ์, 2563, หน้า 410)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่จะต้องปรับเปลี่ยน มีความพยายามในการวางแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ ที่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา มีการนำเอาเรื่องของกระบวนการ

บริหารงานโดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์มาบูรณาการร่วมกันเป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยในผู้บริหารระดับสูงขององค์กรหรือผู้บริหารระดับกลยุทธ์เป็นบุคคลที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ในทุกขั้นตอน (สุเทพ พงศ์ศรี วัฒน, 2560, หน้า 408) การที่สถานศึกษาจะเกิดการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Dubrin (2007, p. 393) ได้เสนอแนวคิดการบริหารงานไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติและ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนได้สูงยิ่งขึ้น

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา เสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของ การบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

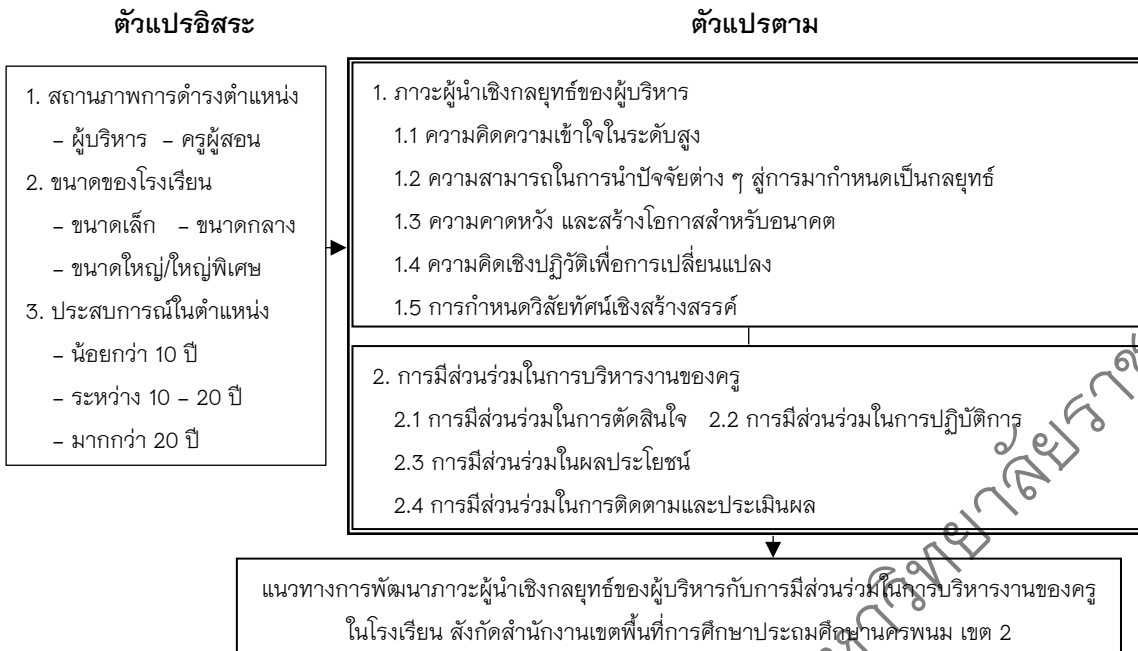
คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในปีการศึกษา การศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,694 ผู้บริหารโรงเรียน 181 คน
และครูผู้สอน จำนวน 1,513 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มจากตาราง
กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน ในการวิจัยคั้งนี้ผู้วิจัยกำหนด
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 93 คน และครูผู้สอน จำนวน 243 คน จาก
93 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถาม
เกี่ยวกับ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู จำนวน 4 ด้าน
ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาการประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของเพียร์สัน และ 3) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน 1) สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้านใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2) สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ใช้สถิติทดสอบ t - test (Independent samples) และ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe - Method) หรือ LSD. ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม 3) สมมติฐานข้อ 5 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) 4) สมมติฐานข้อ 6 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความคิดเชิงปฏิกิริยาเพื่อการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 4.41$) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.40$) ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ($\bar{x} = 4.36$) ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ($\bar{x} = 4.33$) และด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ สู่การมากำหนดเป็นกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.32$)

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x} = 4.40$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{x} = 4.39$) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.38$) ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.16$)

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคิดเชิงปฏิกิริยาเพื่อการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ สู่การมากำหนดเป็นกลยุทธ์ไม่มีความแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีความเห็นมากกว่าผู้บริหาร

3.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ สู่การมากำหนดเป็นกลยุทธ์ไม่มีความแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีความเห็นมากกว่าผู้บริหาร

3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ส่วนด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ สู่การมากำหนดเป็นกลยุทธ์ และด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน พบว่า

4.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความเห็นมากกว่าผู้บริหาร

4.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5. จำแนกความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .840 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .457 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ สู่การมากำหนดเป็นกลยุทธ์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .613 3) ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .733 4) ด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .980 และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .717

6. ทางเลือกการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางพัฒนา 6 ด้าน สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผน และกำหนดเป้าหมายพัฒนาสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา เพื่อใช้บริหารโรงเรียนอย่างมีหลักการและเป็นระบบ 2) ด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดแบบองค์รวมเชื่อมโยงเรื่องที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาตามเป้าหมาย 3) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามบริบทของสถานศึกษา นำกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมประชุม จัดทำหลักสูตร การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย กำหนดแผนปฏิบัติการ กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ 6) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาในสถานศึกษา และเสนอแนะการดำเนินงานจัดทำกิจกรรมโครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน มีการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในตามบริบทของสถานศึกษา รวมถึงโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาอีกทั้งมีการกำหนดทิศทางขององค์กร วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ พันธกิจเป้าหมาย วาระงานที่สำคัญแก่สถานศึกษา ผู้บริหารยังสามารถกำหนดกลยุทธ์ ประเมินทางเลือกและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม ส่งผลให้ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ธนกร สร้อยสุวรรณ (2565, หน้า 112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์การคิดเชิงกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการกำหนดกลยุทธ์

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน เปิดโอกาส และกระจายอำนาจให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างมีอิสระ โดยสนับสนุนครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้กระทำด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อุณนดา ไซดีไสว (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นทัศนคติ มุมมองของภาวะเชิงกลยุทธ์ และบทบาทหน้าที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายและทิศทางเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมุ่งเน้นที่ประสิทธิผลภาพรวมของบริหารจัดการจัดการโรงเรียน ทั้งงานบริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงานงบประมาณ และบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชวิน โปร่งสูงเนิน (2564, หน้า 85 - 86) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกัน มีจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กรด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล และไม่แตกต่างกัน จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์

3.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียน จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันตามไปด้วยและอาจเป็นเพราะว่าความสามารถในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนภายใต้ความแตกต่างในวัฒนธรรมองค์กร ขนาดขององค์กรในการปฏิบัติหน้าที่และจำนวนบุคลากร บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจึงแตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลนวัต ศรีสว่าง (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่างก็เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ การกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา สามารถสร้างกลยุทธ์และวางแผนกลยุทธ์เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งใจไว้ รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ที่ใหม่ มีความคิดที่ทันสมัยทันสมัย ได้คิดค้นนวัตกรรมใหม่มาสู่การเปลี่ยนแปลงและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสู่สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฟิต วาโซะ (2565, หน้า 46) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไม่แตกต่างกัน

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความเห็นมากกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านนโยบาย กลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ และการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นารินทิพย์ สิงห์ฮอย (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจูงใจในการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกันมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีการติดต่อสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูภายในโรงเรียนได้ดีมีความสนิทสนมใกล้ชิดกับผู้บริหารโรงเรียนจึงสามารถเสริมแรงให้กับครูผู้สอนปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว คล่องตัว และขณะเดียวกันโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีครูผู้สอนและบุคลากรมากกว่าทำให้การติดต่อสื่อสารและการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู รวมถึงความใกล้ชิดกับผู้บริหารสถานศึกษา และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรทำได้ยาก จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียนขนาดต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญวัฒน์ คำชูราษฎร์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ไม่ว่าจะเป็นครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากน้อยที่ต่างกัน สร้างบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบดำเนินกิจกรรม โครงการในสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจการแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อานัส รุ่งวิทย์พันธ์ (2565, หน้า 100) ได้ศึกษา แนวทางการเสริมสร้าง

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้นำภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการจัดวางทิศทางของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์โดยพิจารณาความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน ติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลกระบวนการและประเมินผลสำเร็จของสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียน จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียนมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ นทียุค คงเมือง (2564, หน้า 9) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นใน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านที่ยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร คือ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ผู้บริหารควรมีการวางแผนงาน การกำหนดความต้องการในอนาคต และการสังเคราะห์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา แล้วนำไปปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

1.2 จากการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู ควรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการแนะแนวและการนิเทศการศึกษาอย่างเร่งด่วนให้และต่อเนื่อง

1.3 จากการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้บริหารเป็นผู้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหาร จึงควรเสริมสร้างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารให้สูงขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบใดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิผลการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู

เอกสารอ้างอิง

- ธงชัย สันติวงษ์. (2563). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ธนกร สร้อยสวรรค์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- นันทิยา คงเมือง. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13*.
- นารินทิพย์ สิงห์ออย. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2558). *การพัฒนาองค์การและการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: ทริปปี้แลกรูโน.
- บุญวัฒน์ คำชูราษฎร์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พลนวัต ศรีสูงเนิน. (2565). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พิมพ์พรณ สุริโย. (2562). *ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มูฟิต วาโชะ. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี*. *วารสารการบริหารการศึกษาและครุศาสตร์*, 2(1), 38 – 47.
- เยาวรัตน์ ยอดแก้ว. (2563). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชวิน ไปร่งสูงเนิน. (2564). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2560). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิรัตน์เ็ดคุเคชั่น.
- สุดดี อุบปินใจ. (2562). *รูปแบบการใช้ระบบพี่เลี้ยงสอนงานสำหรับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของครูผู้ช่วยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย*. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 19(4), 1 – 13.
- อานัส รุ่งวิทยพันธ์. (2565). *แนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏหาดใหญ่.
- อุมนดา โชติไสว. (2565). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Dubrin. (2007). *Leadership: Research findings, practice and skills*. Boston: Houghton.